

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715200818
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3715200818.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ľubice Bajzovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom B. práce, sociálnych vecí a rodiny K. G., dieťa rodičov S. P., bytom K. K. XXX, K. G. a S. X., bytom K. G., V. XXXX/XX, t. č. B. na výkon trestu odňatia slobody X., o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17.marca 2015, č. k. 4P/9/2015-23 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh otca na zníženie výživného. V odôvodnení uviedol, že otec sa svojim návrhom domáhal zníženia výživného na maloletú X. X., nar. X.XX.XXXX zo sumy 150 Eur mesačne na minimálnu výšku výživného. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a so sumou výživného 150 Eur, súhlasil preto, lebo si myslel, že bude prepustený z väzby a bude môcť prispievať na výživu maloletej avšak v súčasnej dobe nie je pre neho možné prispievať na výživu maloletej tak vysokou sumou. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom bol vo väzbe v ÚVV Žilina, v súčasnej dobe je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS X., kde je pracovne zaradený pri šití obuvi, pracuje iba jeden mesiac. Z príjmu sú mu zrážané rôzne platby, zostáva mu tak iba 1,50 Eur. V priebehu konania uviedol, že je ochotný prispievať na výživu maloletej maximálne sumou 50 Eur mesačne z dôvodu, že keď sa vráti z VTOS, jeho dlh by bol veľmi vysoký. okrem toho mu bol doručený exekučný príkaz na doplatenie zameškaného výživného viac ako 3000 Eur. Matka s návrhom otca na zníženie výživného súhlasila len čiastočne. Uviedla, že v súčasnej dobe je jej vyplácané náhradné výživné vo výške 108,50 Eur a na takúto sumu by bola ochotná súhlasiť so znížením výživného. Na otca podala trestné oznámenie a návrh na výkon rozhodnutia na doplatenie zameškaného výživného, čo boli podmienky preto, aby jej bolo priznané náhradné výživné. Opatrovník s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasil. Uviedol, že otec si situáciu, do ktorej dostal zapríčiniť sám a pokiaľ má zrážky u exekútora, prvoradá je jeho vyživovacia povinnosť. Matka v súčasnej dobe poberá náhradné výživné a aspoň takto je zabezpečená výživa dieťaťa. Pokiaľ matka súhlasí so znížením výživného sumu 108,50 Eur, opatrovník s týmto súhlasil. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia mal. Laury nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Naposledy bolo výživné na mal. Lauru upravené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17.06.2014, sp. zn. 10P/4/2014 - 30, právoplatným 10.7.2014, ktorým bola mal. Laura zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 150 Eur mesačne od 20.01.2014. V čase poslednej úpravy výživného rodičia maloletej nežili v spoločnej domácnosti, otec bol vo väzbe v ÚVV Žilina, od januára 2014. Bol vypočutý prostredníctvom dožiadaného súdu - Okresného súdu Žilina, s určením výživného vo výške 150 Eur súhlasil. Pred nástupom do väzby býval u rodičov, od konca októbra 2013 do januára 2014 z dôvodu, že prerábala byt v Púchove, ktorý mal v podnájme od začiatku januára 2014. Nájom neplatil, nakoľko byt mal v podnájme od kamaráta. Rodičom prispieval na bývanie 100 Eur. Pracoval brigádnicky

na stavbách, v januári 2013 nerobil, vo februári zarobil cca 500 - 600 Eur. Od marca 2013 pracoval v Púchove u pána Fabuša ako údržbár, cca dva mesiace, so zárobkom 450 Eur. Odišiel v skúšobnej dobe z dôvodu, že si našiel lepšiu prácu na stavbe ako brigádnik. Takto zarobil cca 700 Eur mesačne. Zo stavby odišiel pracovať do fabriky E. v Považskej Bystrici, kde zarobil mesačne cca 400 Eur brutto, z uvedenej práce ho prepustili, nakoľko si nerozumel s kolektívom. V decembri 2013 bol na protidrogovom liečení na K. Hore, kde vydržal 9 dní. Od januára 2014 pracoval v G. u K. K. ako brigádnik s príjmom 400 - 500 Eur netto. V čase poslednej úpravy výživného bol však evidovaný na úrade práce, nepoberal žiadne dávky. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola na materskej dovolenke, od 3.11.2012 jej bolo priznané materské po dobu 6 mesiacov vo výške 8,99431 Eur na deň, po uplynutí 6 mesačného obdobia jej začal byť vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 190 Eur. S mal. X. bývala u svojich rodičov. V súčasnej dobe je matka naďalej na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na jedno dieťa spolu vo výške 220 Eur. Spolu s mal. X. býva u svojich rodičov, ktorým prispieva na stravu a bývanie cca 100 Eur mesačne. Okrem mal. X. inú vyživovaciu povinnosť. Otec na výživu maloletej neprispieva, preto je matke vyplácané náhradné výživného podľa jej vyjadrenia vo výške 108,50 Eur. Matka má zdravotné problémy, mesačne dopláca na lieky cca 20 Eur, chodí pravidelne na kontroly 1 - 2x do mesiaca do S., v závislosti od jej zdravotného stavu. Na kontroly ju vozí osobným autom jej priateľ. Mal. X. je v starostlivosti matky, nenavštevuje predškolské zariadenie. V súvislosti s jej výchovou a starostlivosťou matka nemá zvýšené výdavky. V súčasnej dobe je otec od 24.01.2014 vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS X., s dátumom podmieneného prepustenia 24.04.2015 a predpokladaným koncom trestu 24.07.2016. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov zo dňa 10.03.2015 mal súd za preukázané, že otec je vo výkone trestu pracovne zaradený na pracovisku V. - ručné šitie obuvi, kde dosahuje mzdu 12,35 Eur netto, z ktorej sú mu vykonávané zrážky vo výške 3,45 Eur a 6,79 Eur, vreckové má vo výške 1,48 Eur. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody resp. väzby bol otec nezamestnaný, od 07.08.2012 do 09.07.2013 a od 23.09.2013 do 03.03.2014. Nie je poberateľom dávok v hmotnej núdzi. Podľa vyjadrenia otca, pred nástupom do väzby a výkonu trestu odňatia slobody v januári 2013 nepracoval, vo februári 2013 pracoval brigádnicke so zárobkom 500 -600 Eur. Od marca 2013 pracoval v Púchove na pracovnú zmluvu na 40 hodín týždenne za 450 Eur v hrubom, robil údržbára. Pracoval asi 2 mesiace, pracovný pomer skončil v skúšobnej dobe, pretože si našiel lepšiu prácu na stavbe. Pracoval bez pracovnej zmluvy, ako brigádnik zarobil cca 700 Eur mesačne. Na jeseň 2013 sa zamestnal v spoločnosti E. v K. G., kde mal uzatvorenú pracovnú zmluvu s mesačným zárobkom cca 400 Eur brutto. Z práce ho prepustili, pretože si nerozumel s kolektívom. Pracoval tam 2 až 3 mesiace. V decembri 2013 bol na protidrogovom liečení na Prednej hore, kde podľa jeho vyjadrenia vydržal 9 dní. Od januára 2014 pracoval v G. u K. Petrička brigádne, dosahoval príjem cca 400 až 500 Eur netto.

Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. V danom prípade je nesporné, že výška vyživovacej povinnosti otca k maloletej Laure bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17.6.2014, sp. zn. 10P/4/2014 - 30, právoplatným 10.7.2014, ktorým bola mal. Laura zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 150 Eur mesačne od 20.01.2014. Pri zmene výživného súd musí predovšetkým skúmať pomery tak na strane oprávneného ako aj na strane povinného. V danom prípade predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného a z toho dôvodu je dôležité predovšetkým skúmať, či nastala taká zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie jeho vyživovacej povinnosti k mal. dieťaťu. Je nesporné, že od poslednej úpravy výživného došlo na strane otca k zmene pomerov v tom smere, že od 24.01.2014 sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody s predpokladaným koncom trestu 24.07.2016, s dátumom podmieneného prepustenia 24.04.2015. Otec je pracovne zaradený od februára 2015 s príjmom 12,35 Eur netto. Na druhej strane k podstatnejšej zmene pomerov na strane matky a maloleteho dieťaťa od poslednej úpravy výživného nedošlo. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na zmenu pomerov na strane otca avšak dospel k záveru, že do situácie, do ktorej sa otec v súčasnej dobe dostal, túto si zaviniel sám a skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody nemôže byť na ujmu výživného pre maloleté dieťa. V súčasnej dobe je matke vyplácané aspoň náhradné výživné namiesto otca, ktorý si vyživovaciu povinnosť riadne neplní a to vo výške 108,50 Eur mesačne. Výkon trestu odňatia slobody by nemal byť pre otca výhodou a na základe týchto skutočností súd vychádzal z hľadiska kritérií potenciality príjmov z príjmu, ktorý otec naposledy dosahoval pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody cca 400 - 500 Eur netto mesačne. Pred nástupom do výkonu trestu otec pracoval len brigádnicke, pričom bol evidovaný na ÚPSVaR Považská Bystrica, počas ktorej registrácie

nepoberal dávky v nezamestnanosti, jeho predchádzajúce zamestnania boli len krátkodobé a ukončené bez vážnejšieho dôvodu. Vzhľadom k tomu, že otec by mal ukončiť výkon trestu odňatia slobody až 24.07.2016, dokedy bude matka musieť zabezpečovať sama starostlivosť o dieťa, prihladnuc na jej súčasný príjem, a príjem aký dosahoval otec pred nástupom výkonu trestu ako aj skutočnosť, že už v čase keď bol otec vzatý do väzby, napriek tomu, že bol nezamestnaný, v jeho schopnostiach bolo brigádnickými prácami zarobiť 400-500 Eur mesačne, súd dospel jednoznačne k záveru, že v danom prípade zníženie výživného nezodpovedá súčasným osobným a majetkovým pomerom matky, ktorej je vyplácané aspoň náhradné výživné namiesto otca, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť riadne neplní. Aj napriek tomu, že matka a opatrovník súhlasili so znížením výživného na výšku vyplácaného náhradného výživného matke 108,50 Eur, súd je toho názoru, že plnenie si vyživovacej povinnosti otca voči maloletej je jeho základnou povinnosťou a zameškané výživné, ktoré otcovi vznikne, bude použité pre ďalšiu výchovu a starostlivosť o mal. X., ktorá po prepustení otca z výkonu trestu odňatia slobody bude ešte v predškolskom veku a pokiaľ bol otec schopný zabezpečiť si svoj príjem bez toho, aby bol riadne zamestnaný, len brigádnicky, bude jeho povinnosťou doplatiť aj zameškané výživné. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a za použitie ustanovení § 62 ods. 1, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine súd návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa. Dôvodil tým, že je vo výkone trestu a nemá ako platiť výživné, preto žiadal o jeho zníženie na 50 Eur mesačne. Dôvodom je aj to, že mu dlhy veľmi narástli a do prepustenia z výkonu trestu ešte narastú. Jeho dlhy vznikli tým, že sa dostal do väzby 22.01.2014 a keďže si myslel, že sa dostane na slobodu, nebude mať problém platiť 150 Eur. Nakoľko sa na slobodu nedostal, dlhy mu narástli, prišiel aj exekučný príkaz zaplatiť výšku pohľadávok zhruba 3 500 Eur. Od vtedy ubehlo pol roka a na Sociálne poisťovni mu dlh opäť narástol. Tiež mu vznikli dlhy za väzbu, advokáta, trovy konania a dlhy poškodenému. Okrem toho prišiel ďalší exekučný príkaz na sumu okolo 500 Eur a má dlh aj za odobratie vodičského preukazu vo výške 500 Eur. Poukázal na to, že matke dieťaťa pomáhajú blízki a má z čoho žiť a tiež musí mať dosť, keď sa chce s priateľom sťahovať do Beluše. Teraz je zaradený na ručné šitie obuvi, a nezarába skoro nič. V blízkej dobe má ísť tiež na operáciu ruky. Dodal, že po prepustení bude automaticky platiť viac.

Matka dieťaťa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí, dostáva mesačne len rodičovský príspevok vo výške 220 Eur a náhradné výživné od štátu vo výške 108 Eur, o ktoré by znížením výživného prišla. Maloletá X. nastupuje od septembra do škôlky, bude mať zvýšené náklady, a tak isto musí prispievať rodičom na nájomné, stravu, oblečenie na maloletú. Má zdravotné ťažkosti, crohnovu chorobu, preukaz ZŤP a zvýšené výdavky na lieky a cestovné, nakoľko chodí do S. na prehliadky a vyšetrenia. Veľa vecí si musí odoprieť a nebyť jej priateľ, ktorý je finančne pomáha, by nevyžila. Otec dieťaťa sa nikdy zodpovedne nechoval, nedokázal sa postarať o dcéru a ani sám o seba, je drogový závislý, môže si za to sám ako dopadol. Dva roky sa sama stará o maloletú, rodina otca síce býva blízko, avšak o maloletú sa nezaujímá. Žiadala odvolanie otca zamietnuť.

Kolíznym opatrovníkom vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa s rozsudkom súdu prvého stupňa stotožňuje. Výchovu a výživu maloletej X. zabezpečuje výlučne matka, ktorý je vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav a výšku príjmu odkázaná na pomoc svojich príbuzných. Poberá rodičovský príspevok 203,20 Eur, prídavky na dieťa 23,52 Eur a náhradné výživné v sume 108 Eur. Mal za to, že výživné na dieťa je zo strany otca prvoradé. Situáciu, do ktorej sa dostal si zapríčinil sám svojím nerozvážnym a násilníckym konaním. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 2 písm.a/, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p./ a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti a k námietkam otca dodáva nasledovné:

Zákon o rodine /ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá/ zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností /§120 ods. 1, 2 O.s.p./ a pri posudzovaní osobných, zárobkových a majetkových pomerov otca postupoval v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení Zákona o rodine.. Aj odvolací súd po preskúmaní veci dospel k totožnému právnenému záveru ako súd prvého stupňa, že nebola preukázaná taká zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výživného na maloletú X.. Tvrdenie otca, že súhlasil s určením výživného na maloletú vo výške 150 Eur mesačne pri poslednej úprave práv a povinností k maloletej X. vykonanej rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa zo dňa 17.06.2014, č. k. 10P/4/2014 - 30, právoplatným 10.7.2014, len preto, že bol vo väzbe a predpokladal, že sa dostane na slobodu, nemá žiadny zásadný význam pri posudzovaní jeho návrhu na zníženie výživného. Súd posudzuje zmenu pomerov porovnaním pomerov rodičov a maloletého dieťaťa v čase poslednej úpravy pomerov a v čase rozhodovania. Keďže rozhodnutie o poslednej úprave pomerov je právoplatné, musí súd z neho vychádzať a nemôže ho preskúmať. Preto správne aj súd prvého stupňa porovnal pomery na strane otca s pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Ani skutočnosť, že sa otec v súčasnosti nachádza vo výkone trestu a má len nepatrený príjem, nie je dôvodom pre zníženie výživného. Odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa poukazuje na to, že ak sa otec zbavil svojím úmyselným konaním, pre ktoré bol vo väzbe a potom vo výkone trestu, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej X., nemôže táto skutočnosť byť na ťarchu dieťaťa, ktoré má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.,